

УДК 616.314-08.004.64.002.612-037

©Я. Р. Гуньовський, Р. П. Гуньовська, А. Ю. Кордіяк

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Аспекти оцінювання та прогнозування результатів реставрації фронтальної групи зубів

Удосконалення методів відновлення коронкової частини зубів, які можуть бути використані для опори знімних та незнімних протезів, а також профілактика ймовірних ускладнень є актуальною проблемою стоматології. Клінічний прогноз щодо протезування депульпованих зубів залежить не лише від результатів ендодонтичного лікування, але й від методики відновлення коронкової частини зуба.

Саме тому належна прогностична оцінка опорних ендодонтично лікованих зубів перед їх включенням у протезну конструкцію є важливим елементом раціонального планування незнімних протезних конструкцій, попередження ускладнень та подовження терміну їх функціонування.

Метою дослідження є оптимізація методики початкової та завершальної реставрації коронкової частини зубів після ендодонтичного лікування, прогнозування віддалених результатів і запобігання виникнення ускладнень.

Обстежено 66 пацієнтів (49 жінок і 17 чоловіків) віком 18–54 років. Проведено двоетапну реставрацію 79 зубів із використанням відповідно скловолоконних штифтів «Para Light/Parmax» та керамічних коронок на оксидцирконієвому каркасі (34 зуби, перша група), композитного матеріалу «LuxaCore® Dual Z» (DMG) подвійного твердіння та металокерамічних коронок на золотоплатиновому сплаві (20 зубів, друга група), литих коренево-куксових вкладок й металокерамічних коронок із сплавів неблагородних металів (25 зубів, третя група). Для опрацювання прогнозу реставрацій здійснено їх оцінку за такими критеріями: суб'єктивна оцінка хворого, естетика реставрації, крайове прилягання відновної конструкції, стан

міжзубних контактів, міжкклюзійні контакти, вторинний карієс, стан маргінального ясна, розцементування.

Прогноз подальшого лікування зубів з якісно запломбованими каналами значною мірою залежить від техніки відновлення коронки. За даними клініко-рентгенологічного обстеження та порівняльного аналізу рентгенограм ми запропонували алгоритм прогностичної оцінки опорних зубів з ускладненим карієсом, перед плануванням незнімної конструкції. Доцільність збереження зуба в якості опори для зубного протеза ґрунтується на позитивній оцінці твердих тканин зуба, а саме: обсягу збережених твердих тканин зуба, ендодонтичного статусу зуба, стану періодонта, рівня демінералізації твердих тканин коронкової частини зуба відносно ясенного краю та кісткового гребеня альвеолярного відростка, співвідношення висоти коронкової частини до довжини коренів, довжини кореня та товщини стінок. Через 3 роки спостереження оцінка якості реставрацій за 5-ма критеріями засвідчила повноцінне функціонування 31 (91,2 %) зуба (перша група), 18 (90,0 %) зубів (друга група) і 21 (84,0 %) зубів (третя група).

Таким чином, застосування стандартизованих прогностичних оцінок дає змогу обрати оптимальний спосіб реставрації та одержати позитивні віддалені результати, запобігти низці ускладнень, збільшити тривалість функціонування протеза.

Належна прогностична оцінка опорних зубів перед їх включенням у протезну конструкцію, планування раціонального протезування залишається актуальною проблемою і потребує подальшого вивчення.